

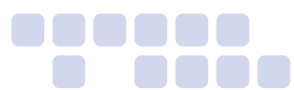
PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/178069>

Please be advised that this information was generated on 2019-06-25 and may be subject to change.

ONDERZOEK

Kerncijfers Rooms-Katholieke Kerk 2015

Rapport nr. 644, september 2016

drs. Joris Kregting
Jolanda Massaar-Remmerswaal

KASKI

Inhoudsopgave

Kerncijfers Rooms-Katholieke Kerk 2015	4
1 Toelichting	7
2 Aantal katholieken, zielzorgeenheden en kerkgebouwen	11
3 Pastorale beroepskrachten, onbezoldigde diakens en vrijwilligers	13
3.1 Pastorale beroepskrachten	13
3.2 Onbezoldigde diakens	15
3.3 Vrijwilligers	16
4 Sacramenten en rites de passage	17
5 Kerkbezoek	21
Bijlage: Kerncijfers per bisdom 2015	23
Bisdom Groningen-Leeuwarden 2015	24
Aartsbisdom Utrecht 2015	26
Bisdom Haarlem-Amsterdam 2015	28
Bisdom Rotterdam 2015	30
Bisdom Breda 2015	32
Bisdom 's-Hertogenbosch 2015	34
Bisdom Roermond 2015	36

Kerncijfers Rooms-Katholieke Kerk 2015

Rooms-katholieken

totaal 3.882.000

Zielzorgeenheden

territoriale parochies 688

gemeenschappen van migranten 38

totaal 726

Kerkgebouwen

totaal 1.513

Pastorale beroepskrachten in totaal

seculiere priesters 538

reguliere priesters 157

bezoldigde diakens 119

mannelijke pastoraal werkers 197

vrouwelijke pastoraal werksters 275

totaal 1.286

Pastorale beroepskrachten in de parochies

seculiere priesters 409

reguliere priesters 113

bezoldigde diakens 79

mannelijke pastoraal werkers 83

vrouwelijke pastoraal werksters 130

totaal 814

Onbezoldigde diakens

in totaal 134

in de parochies 115

Vrijwilligers

totaal 194.400

Sacramenten en rites de passage

doopsels kinderen 0-6 jaar	13.470
doopsels kinderen 7-17 jaar	560
volwassenendoopsels	420
toetredingen zonder doopsel	120
eerste communies	19.870
vormsels	12.660
kerkelijke huwelijken	1.910
begravenissen	12.830
crematies	9.050
totaal	70.890

Kerkgangers en vieringen/diensten in het weekend

	kerkgangers	vieringen/diensten
eucharistievieringen	133.790	1.355
woord- en communiediensten	26.610	360
woorddiensten	3.360	60
vieringen/diensten type onbekend	22.940	245
zaterdag	53.050	755
zondag	133.650	1.265
totaal	186.700	2.020

1 Toelichting

In dit rapport worden de kerncijfers van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland over het jaar 2015 gepresenteerd: een overzicht van de Nederlandse kerkprovincie in haar geheel en, in de Bijlage, van de zeven bisdommen afzonderlijk.

De verzamelde gegevens hebben betrekking op de stand van zaken per 31 december 2015 of geven een beeld over het jaar 2015. De meeste gegevens zijn gebaseerd op de eigen opgave door parochies en bisdommen. Deze gegevens zijn verzameld, bewerkt en zoveel als mogelijk gecontroleerd door het Kaski. De respons vanuit de parochies bedroeg 70%.

Hieronder volgt een toelichting op de gepresenteerde cijfers.

Rooms-katholieken

Onder rooms-katholieken wordt in deze kerncijfers verstaan het aantal geregistreerden per 31 december 2015 bij het R.-K. Bureau voor de Ledenadministratie. Een beperkt aantal parochies (9%) is niet of niet volledig aangesloten bij het R.-K. Bureau. Bij deze parochies is de eigen opgave van het aantal rooms-katholieken gebruikt.

Pastorale beroepskrachten, onbezoldigde diakens en vrijwilligers

Onder de pastorale beroepskrachten (per 31 december 2015) vallen seculiere en reguliere priesters, bezoldigde (permanente) diakens en pastoraal werk(st)ers. Er wordt onderscheid gemaakt tussen pastorale beroepskrachten die in totaal voor de bisdommen werken en pastorale beroepskrachten die daarbinnen in de parochies werkzaam zijn.

Onder pastoraal werk(st)ers worden alle personen verstaan die werkzaam zijn in een bisdom met een benoeming of zending van de bisschop¹, en met een theologische opleiding erkend door de bisschoppen.

Het aantal pastorale beroepskrachten in parochies (basiszielzorg) verwijst alleen naar de betaalde krachten. De totale arbeidsinzet in parochies is uiteraard veel hoger. Zo zijn er in parochies vrijwilligers actief, en in sommige parochies ook onbezoldigde diakens en emeriti.

¹ Pastoraal werk(st)ers, die in het categoriale pastoraat werkzaam zijn, worden niet door de bisschop benoemd, maar kunnen wel in aanmerking komen voor een zending. Deze dient dan aangevraagd te worden door het bestuur/de leiding van de betreffende instelling of organisatie.

Onbezoldigde diakens (per 31 december 2015) worden apart van de pastorale beroepskrachten weergegeven. Zij hebben geen volledige theologische opleiding gevolgd en hebben een onbetaalde parttime functie in de parochie.

Het totaal aantal vrijwilligers wordt weergegeven inclusief koorleden (per 31 december 2015). De aantallen worden afgerond weergegeven.

Sacramenten en rites de passage

De cijfers over de sacramenten en kerkelijke rites de passage in 2015 zijn opgegeven door de parochies. De aantallen worden afgerond weergegeven. Indien een parochie geen cijfers over 2015 heeft doorgegeven, zijn de aantallen uit een voorgaand jaar genomen. Indien de laatste opgave van kerkelijke participatie meer dan zes jaar terug ligt (dit geldt voor 9% van de parochies), zijn de participatiecijfers geschat door binnen het bisdom te kijken naar parochies met ongeveer evenveel katholieken en dezelfde mate van stedelijkheid.

Kerkgangers en vieringen of diensten

In twee weekenden zijn de bezoekers van de vieringen en diensten in de door de parochies bediende kerken en andere kerkgelegenheden (waaronder bijvoorbeeld kapellen en woonzorgcentra) geteld. Hierbij is onderscheid gemaakt naar type viering of dienst (eucharistieviering, woord- en communiedienst of woorddienst) en de dag waarop de viering of dienst werd gehouden (zaterdag of zondag).

In het tweede telweekend viel Palmzondag. Het aantal kerkgangers bleek op deze dag aanzienlijk hoger (44%) dan op de zondag van het eerste telweekend². Om de gegevens vergelijkbaar te houden met voorgaande jaren, is besloten alleen het aantal kerkgangers van het eerste weekend mee te nemen³.

Indien een parochie geen cijfers over 2015 heeft doorgegeven, zijn de aantallen uit een voorgaand jaar genomen of geschat (op dezelfde wijze als bij de sacramenten en kerkelijke rites de passage).

Gemeenschappen van migranten

Naast de territoriale parochies is ook aan 38 door de bisdommen aangeleverde gemeenschappen van migranten gevraagd hun statistische gegevens door te geven. Twaalf gemeenschappen hebben dit gedaan: zeven in het bisdom Rotterdam, drie in het bisdom Haarlem-Amsterdam en twee in het aartsbisdom Utrecht. Dertien gemeen-

² In eerdere jaren is het verschil tussen beide telweekenden gering.

³ Indien in een parochie alleen in het tweede telweekend een viering of dienst plaatsvond (en dus niet in het eerste telweekend) zijn de gegevens van het jaar 2014 overgenomen.

schappen hebben dit jaar geen gegevens aangeleverd maar in de voorgaande jaren wel. De gegevens over de vrijwilligers, sacramenten en kerkelijke rites de passage en kerkgang van deze 25 gemeenschappen zijn opgenomen in de kerncijfers. Van de overige 13 gemeenschappen van migranten is verder niets bekend. De gegevens kunnen niet worden geschat en dus ook niet in de kerncijfers worden opgenomen. Het aantal rooms-katholieken van alle gemeenschappen van migranten staat voor een groot deel geregistreerd bij het R.-K. Bureau voor de Ledenadministratie en wordt hierdoor automatisch opgenomen in de kerncijfers.

2 Aantal katholieken, zielzorgeenheden en kerkgebouwen

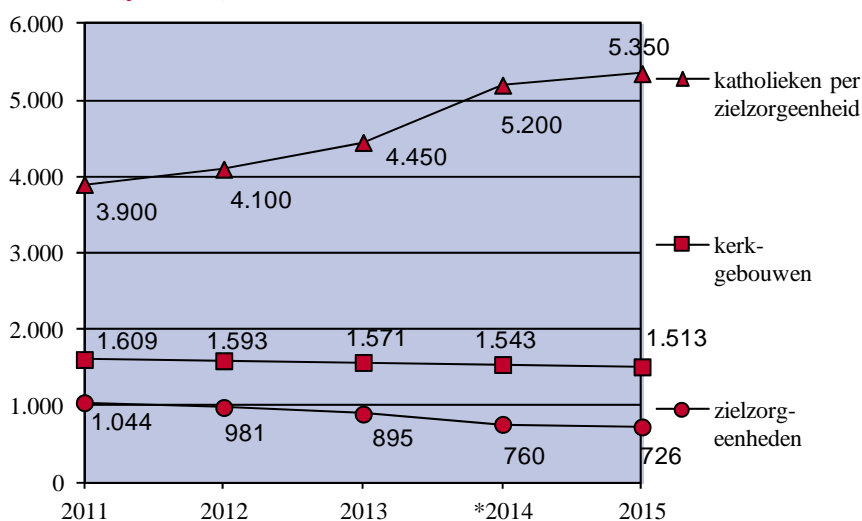
In Nederland woonden eind 2015 bijna 3,9 miljoen rooms-katholieken, zij vormden iets minder dan een kwart (23%) van de bevolking. Het aantal katholieken daalde de afgelopen jaren met ruim 50.000 per jaar (ruim 1% daling per jaar).

Tabel 2.1 Aantal katholieken en aantal katholieken als deel van alle Nederlanders 2011-2015

jaar (31-12)	aantal katholieken	% katholieken
2011	4.091.000	24,5%
2012	4.044.000	24,1%
2013	3.992.000	23,7%
2014	3.943.000	23,3%
2015	3.882.000	22,9%

Er waren eind 2015 726 katholieke zielzorgeenheden in Nederland. Het betreft 688 territoriale parochies en 38 gemeenschappen van migranten.

Figuur 2.1 Aantal kerkgebouwen, zielzorgeenheden en katholieken per zielzorgeenheid 2011-2015 (per 31-12)

* Het aantal kerkgebouwen voor 2014 is gecorrigeerd in vergelijking met Kaski-rapport nr. 641 *Kerncijfers Rooms-Katholieke Kerk 2014*.

Het aantal territoriale parochies daalde door fusieprocessen tussen 2014 en 2015 met 5%, van 722 naar 688. En tussen 2011 en 2015 met 29%, van 1.011 naar 688. Deze snelle daling zien we in alle bisdommen terug, met uitzondering van het aartsbisdom Utrecht (waar fusies veelal al voor 2011 waren voltooid) en de bisdommen Haarlem-Amsterdam en Roermond.

Het aantal katholieken per zielzorgenheid steeg tussen 2011 en 2015 van 3.900 naar 5.350. Deze stijging wordt veroorzaakt door de eerder genoemde fusieprocessen.

Het aantal kerkgebouwen daalde tussen 2011 en 2015 jaarlijks met ongeveer 1 à 2%, van 1.609 eind 2011 tot 1.513 eind 2015. Andere gebouwen waarin ook kerkelijke vieringen en diensten worden gehouden, zoals kapellen en woonzorgcentra, zijn hierbij niet inbegrepen.

3 Pastorale beroepskrachten, onbezoldigde diakens en vrijwilligers

3.1 Pastorale beroepskrachten

Totaal in de bisdommen

In 2015 werden 10 seculiere priesters en 9 bezoldigde diakens gewijd⁴ (in 2014 waren dit er respectievelijk 6 en 10, in 2013 9 en 13). Tevens werden er 8 pastoraal werk(st)ers benoemd⁵ (in zowel 2014 als 2013 waren dit er 7).

Eind 2015 waren er 1.286 pastorale beroepskrachten werkzaam voor de Nederlandse bisdommen⁶; dit is een daling van 82, oftewel 6%, ten opzichte van 2014. Het aantal reguliere priesters en pastoraal werk(st)ers is tussen 2014 en 2015 sneller gedaald (respectievelijk -7% en -10%) dan het aantal seculiere priesters en bezoldigde diakens (respectievelijk -3% en -1%).

Tabel 3.1 Aantal priesters, diakens en pastoraal werk(st)ers werkzaam in de bisdommen 2011-2015

<i>jaar (31-12)</i>	<i>seculiere priesters</i>	<i>reguliere priesters</i>	<i>priesters totaal</i>	<i>bezoldigde diakens</i>	<i>pastoraal werk(st)ers</i>	<i>totaal</i>
2011	585	226	811	119	641	1.571
2012	559	184	743	115	595	1.453
2013	550	173	723	111	564	1.398
2014	554	169	723	120	525	1.368
2015	538	157	695	119	472	1.286

In de afgelopen vijf jaar is het totaal aantal beroepskrachten in de bisdommen met 18% gedaald. Het aantal reguliere priesters en pastorale werk(st)ers is ook in deze periode sneller gedaald (respectievelijk -31% en -26%) dan het aantal seculiere priesters (-8%). Het aantal bezoldigde diakens is gelijk gebleven.

⁴ Drie priesterwijdingen vonden plaats in zowel het bisdom Groningen-Leeuwarden als het bisdom Den Bosch, twee priesterwijdingen in het bisdom Haarlem-Amsterdam en in de bisdommen Rotterdam en Breda vonden elk één priesterwijding plaats. Drie diakenwijdingen vonden plaats in zowel het bisdom Rotterdam als het bisdom Den Bosch, twee diakenwijdingen in het bisdom Haarlem-Amsterdam en in het bisdom Roermond één.

⁵ Zes benoemingen vonden plaats in het bisdom Den Bosch en in het bisdom Rotterdam en het aartsbisdom Utrecht ieder één.

⁶ Tevens zijn er nog 481 (diocesane) seculiere priesters en 122 diakens met emeritaat, deels zijn zij nog actief in bijvoorbeeld de parochies.

Bij de pastoraal werk(st)ers valt op dat het aantal mannen sneller is gedaald (-38% in de afgelopen vijf jaar) dan het aantal vrouwen (-15%).

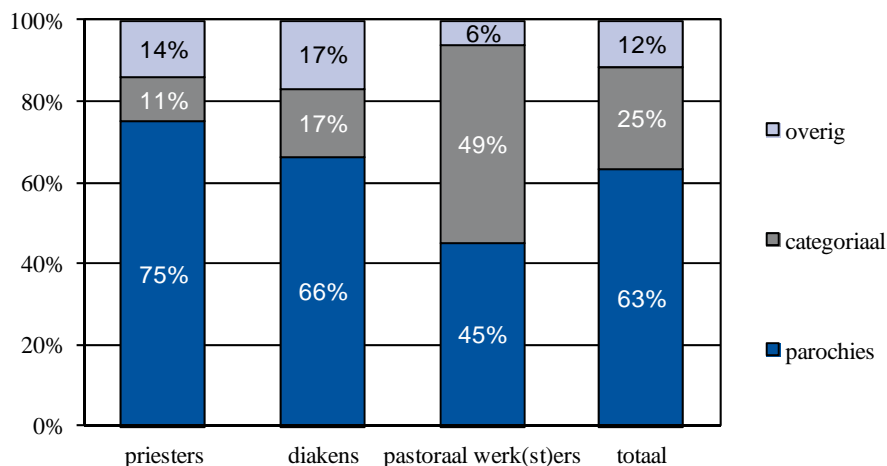
In 2015 vormden de priesters iets meer dan de helft van de beroepskrachten (54%), de pastoraal werk(st)ers 37% en de bezoldigde diakens 9%. Tussen 2011 en 2015 is het aandeel priesters licht toegenomen (van 52% naar 54%) en het aandeel pastoraal werk(st)ers licht afgenomen (van 41% naar 37%).

De reguliere priesters vormden eind 2015 23% van alle priesters, in 2011 was dit nog 28%. De mannelijke pastoraal werkers vormden eind 2015 42% van alle pastoraal werk(st)ers, in 2011 was dit nog 50%.

In de parochies

Van alle pastorale beroepskrachten zette eind 2015 ruim 60% zich in ten behoeve van het parochiepastoraat. Van de priesters was driekwart (75%) werkzaam in het parochiepastoraat, van de bezoldigde diakens tweederde (66%) en van de pastoraal werk(st)ers was dit bijna de helft (45%; een ongeveer even groot deel is werkzaam in het categoriaal pastoraat in bijvoorbeeld ziekenhuizen en gevangenissen).

Figuur 3.1 Werkgebied priesters, diakens en pastoraal werk(st)ers 2015 (per 31-12)

Het aantal pastorale beroepskrachten in de parochies kwam eind 2015 neer op 814 personen (zie Tabel 3.2 op de volgende pagina), 37 minder dan in 2014. Dit is een daling van 4%. Het aantal pastoraal werk(st)ers is tussen 2014 en 2015 sneller gedaald (-11%) dan het aantal priesters (seculiere priesters -2% en reguliere priesters -5%). Het aantal bezoldigde diakens is in deze periode gestegen (+5%).

Tabel 3.2 Aantal priesters, bezoldigde diakens en pastoraal werk(st)ers in parochies 2011-2015

<i>jaar (31-12)</i>	<i>seculiere priesters</i>	<i>reguliere priesters</i>	<i>priesters totaal</i>	<i>bezoldigde diakens</i>	<i>pastoraal werk(st)ers</i>	<i>totaal</i>
2011	453	158	611	81	299	991
2012	439	128	567	77	282	926
2013	429	123	552	71	260	883
2014	419	119	538	75	238	851
2015	409	113	522	79	213	814

Over een periode van vijf jaar is het totale aantal pastorale beroepskrachten in de parochies met 18% gedaald. Het aantal reguliere priesters en pastoraal werk(st)ers is sneller gedaald (respectievelijk -28% en -29%) dan het aantal seculiere priesters en bezoldigde diakens (respectievelijk -10% en -2%).

In 2015 vormden de priesters 64% van alle pastorale beroepskrachten werkzaam in de parochies, de pastoraal werk(st)ers 26% en de diakens 10%. Deze verdeling beschrijft het landelijke beeld; per bisdom kan ze sterk afwijken. Tussen 2011 en 2015 is het aandeel priesters licht toegenomen (van 62% naar 64%) en het aandeel pastoraal werk(st) licht afgenomen (van 30% naar 26%).

De reguliere priesters vormden eind 2015 22% van alle priesters in de parochies, in 2011 was dit nog 26%. De mannelijke pastoraal werkers vormden eind 2015 39% van alle pastoraal werk(st)ers in de parochies. In 2011 was dit aandeel nog 46%.

Samenvatting

De pastorale formatie is in de bisdommen en daarbinnen in de parochies de afgelopen jaren in omvang afgenomen en daarnaast veranderd van samenstelling: Seculiere priesters en, op kleine schaal, bezoldigde diakens hebben deels de plaats ingenomen van reguliere priesters en pastoraal werk(st)ers.

3.2 Onbezoldigde diakens

Eind 2015 waren er 134 onbezoldigde diakens werkzaam in de bisdommen van wie er 115 actief waren in het parochiepastoraat (86%). Dit zijn er ongeveer evenveel als in 2013 en 2014 en iets meer dan in de jaren 2011-2012 toen er ongeveer 125 onbezoldigde diakens in de bisdommen werkzaam waren, van wie iets meer dan 100 in het parochiepastoraat.

3.3 Vrijwilligers

Er waren eind 2015 meer dan 194.000 katholieken die zich als vrijwilliger inzetten in een parochie. Tussen 2014 en 2015 is het aantal met bijna 9.000 gedaald wat neerkomt op een daling van 4%. Deze daling is vergelijkbaar met de daling tussen 2012 en 2013 en tussen 2013 en 2014.

Tabel 3.3 Aantal vrijwilligers en aantal vrijwilligers als deel van alle katholieken 2011-2015

<i>jaar (31-12)</i>	<i>uitsluitend koorlid</i>	<i>koorlid en andere taken</i>	<i>geen koorlid, wel andere taken</i>	<i>totaal</i>	<i>% vrijwilligers</i>
2011	52.710	31.930	143.360	228.000	5,3%
2012	52.130	28.970	141.600	222.700	5,5%
2013	49.130	28.290	136.680	214.100	5,4%
2014	45.970	25.330	131.900	203.200	5,2%
2015	43.540	22.060	128.800	194.400	5,0%

Koorleden vormden in 2015 34% van alle vrijwilligers. Dit komt neer op ruim 65.000 koorleden, 22.000 hiervan hebben ernaast ook nog andere taken als vrijwilliger.

De vrijwilligers vormden eind 2015 5% van alle katholieken. Dit is vergelijkbaar met de jaren ervoor.

4 Sacramenten en rites de passage

In 2015 werden er:

- Ongeveer 14.000 doopsels toegediend aan kinderen, waarvan ongeveer 13.500 bij jongere kinderen tot 7 jaar (96%) en bijna 600 bij oudere kinderen vanaf 7 jaar (4%). Het aantal doopsels daalde tussen 2014 en 2015 met 11%; dit is vergelijkbaar met de jaren ervoor.
- Ruim 500 volwassenen geregistreerd als toetreders tot de Rooms-Katholieke Kerk, van wie er ruim 400 werden gedoopt (78%). Het aantal toetreders schommelt de laatste vijf jaar tussen de 500 en de 700.
- Bijna 20.000 eerste communies ontvangen. In vergelijking met 2014 is het aantal eerste communies met 8% gedaald; deze daling is iets geringer dan tussen 2011 en 2014 toen de daling 10-12% per jaar betrof.
- Ruim 12.500 vormsels toegediend. In de jaren tussen 2011 en 2015 is er een steeds snellere daling van het aantal vormsels: van 7% daling tussen 2011 en 2012 oplopend tot 15% daling tussen 2014 en 2015.
- Ongeveer 1.900 huwelijken kerkelijk gesloten (hiervan vond 84% plaats tussen twee katholieken en 16% tussen een katholiek en een niet-katholiek; deze verdeling is de afgelopen jaren gelijk gebleven). In vergelijking met 2014 is het aantal huwelijken met 9% gedaald; dit is vergelijkbaar met eerdere jaren met uitzondering van de jaren 2012-2013 toen de daling 19% betrof.
- Bijna 22.000 kerkelijke uitvaarten gehouden (59% hiervan waren begrafenissen en 41% crematies; deze verhouding is de afgelopen jaren stabiel). Tussen 2014 en 2015 daalde het aantal uitvaarten met 3%; deze daling is iets minder groot dan tussen 2011 en 2013 (-5% per jaar) en veel minder groot dan tussen 2013 en 2014 (-10%).

Tabel 4.1 Aantal sacramenten en rites de passage 2011-2015

jaar	doopsels	toetredingen	communies	vormsels	huwelijken	uitvaarten	totaal
2011	21.910	725	31.030	20.420	3.225	27.520	104.830
2012	19.680	530	27.460	18.900	2.915	26.260	95.745
2013	17.530	705	24.790	16.870	2.350	24.940	87.185
2014	15.840	475	21.700	14.810	2.105	22.570	77.500
2015	14.030	540	19.870	12.660	1.910	21.880	70.890

In totaal komt het aantal sacramenten en rites de passage in 2015 hiermee uit op bijna 71.000. Dit is een daling van 6.600 in vergelijking met 2014, een daling van 9%. De

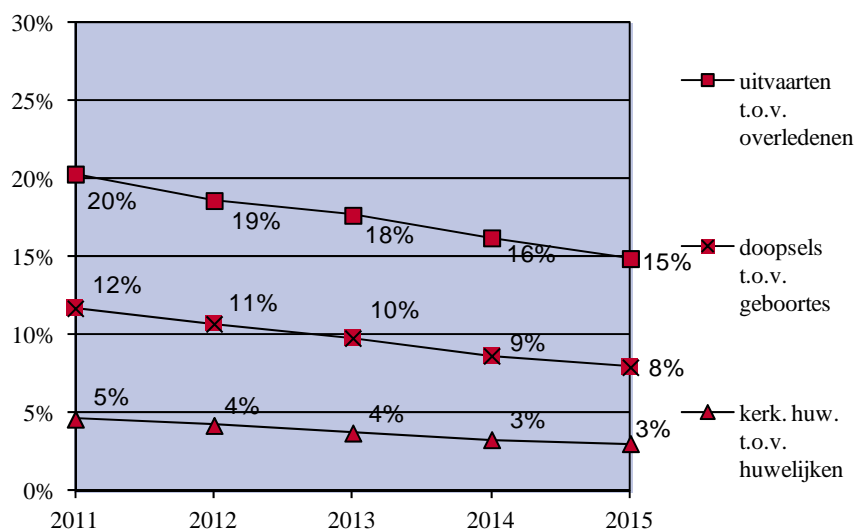

daling komt overeen met de dalingen tussen 2011 en 2012 en tussen 2012 en 2013. Tussen 2013 en 2014 was de daling iets sterker (-11%).

Omdat bovenstaande ontwikkelingen wat betreft doopsels en uitvaarten deels afhankelijk zijn van demografische processen rond geboorte en sterfte, relateren we deze aantallen sacramenten aan respectievelijk het totaal aantal geboortes en de overledenen. Ook dan neemt de kerkelijke participatie af. In 2011 werd nog 12% van het aantal geboren kinderen katholiek gedoopt, in 2015 was dit 8%. En in 2011 kreeg 20% van het aantal overledenen een katholieke uitvaart, in 2015 was dit 15%.

Het aantal kerkelijke huwelijken vormde in 2011 5% van alle huwelijken die in Nederland werden gesloten, in 2015 was dit aandeel gedaald tot 3%.

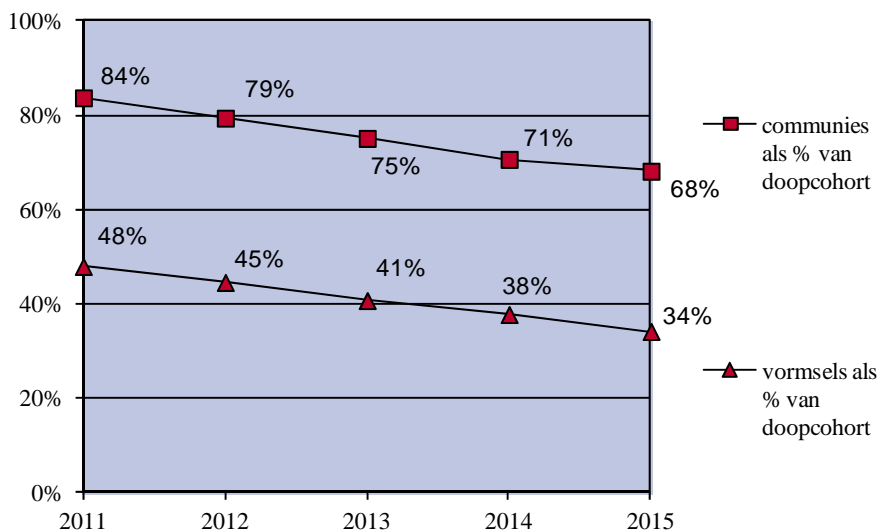
Figuur 4.1 Aandeel doopsels, kerkelijke huwelijken en uitvaarten 2011-2015 (in %)

Tot slot worden hier de aantallen eerste communies en vormsels in het perspectief geplaatst van de ontwikkeling van het aantal doopsels.

In 2015 ontvingen bijna 20.000 kinderen hun eerste communie, veelal in hun achtste levensjaar. Dit komt neer op 68% van de in 2007 gedoopte kinderen. Het aantal eerste communies als deel van het aantal doopsels acht jaar eerder is tussen 2011 en 2015 gedaald van 84% tot 68%.

Figuur 4.2 Aandeel communies en vormsel van het betreffende doopcohort 2011-2015 (in %)*

* Voor de eerste communie zijn ter vergelijking de dopelingen van acht jaar geleden genomen; voor het vormsel zijn ter vergelijking de dopelingen van twaalf jaar geleden genomen.

In 2015 kregen ruim 12.500 kinderen het vormsel toegediend, veelal in hun twaalfde levensjaar. Dit komt neer op 34% van de in 2003 gedoopte kinderen. Het aantal vormsels als deel van het aantal doopsels twaalf jaar eerder is tussen 2011 en 2015 gedaald van 48% tot 34%.

De geschetste ontwikkelingen duiden enerzijds op een dalende instroom van nieuwe katholieken: het aantal doopsels daalt. Tevens duiden ze op minder blijvende participatie: na het doopsel volgt steeds minder vaak de eerste communie en het vormsel.

5 Kerkbezoek

Kerkbezoek in het weekend

In 2015 bezochten bijna 187.000 katholieken in het weekend een kerkelijke viering of dienst in de ongeveer 1.500 kerkgebouwen maar voor een deel ook in andere gebouwen zoals bijvoorbeeld kapellen en in woonzorgcentra. De kerkgebouwen vormen ongeveer 80% van de gebouwen waarin vieringen en diensten worden gehouden.

Tussen 2014 en 2015 is het aantal kerkgangers met bijna 6% gedaald. Deze daling schommelt de afgelopen jaren tussen de 5% en 9% per jaar.

De kerkgangers vormden in 2015 bijna 5% van alle katholieken, in 2011 was dit nog 6%.

*Tabel 5.1 Aantal kerkgangers en vieringen/diensten in het weekend en kerkgangers als deel van alle katholieken 2011-2015**

<i>jaar</i>	<i>kerkgangers</i>	<i>vieringen/diensten</i>	<i>% kerkgangers</i>
2011	248.700	2.410	6,1%
2012	226.100	2.325	5,6%
2013	214.300	2.170	5,4%
2014	198.000	2.045	5,0%
2015	186.700	2.020	4,8%

* Inclusief kerkgangers en vieringen/diensten in gemeenschappen van migranten (8.000 kerkgangers in 2011, 8.500 in 2012, 8.400 in 2013, 8.000 in 2014 en 9.900 in 2015).

De kerkgangcijfers betreffen het feitelijk aantal kerkbezoeken, en niet het aantal 'kerkse' katholieken. Vroeger waren deze aantallen nagenoeg identiek, maar in de huidige tijd kerkt men in verhouding meer dan voorheen één keer per twee weken of maand. Hierdoor schatten we op basis van recent survey-onderzoek⁷ het aantal regelmatige kerkgangers (minimaal één keer per maand) circa 70% hoger dan het aantal kerkbezoeken. Dit betekent dat het aantal regelmatige kerkgangers naar schatting in 2015 317.000 bedroeg.

Per weekend werden er in 2015 ongeveer 2.020 vieringen en diensten gehouden. Dit is een daling van 1% in vergelijking met 2014. Deze daling is lager dan de daling tussen 2011 en 2014 toen het aantal vieringen en diensten met 4-7% per jaar daalde.

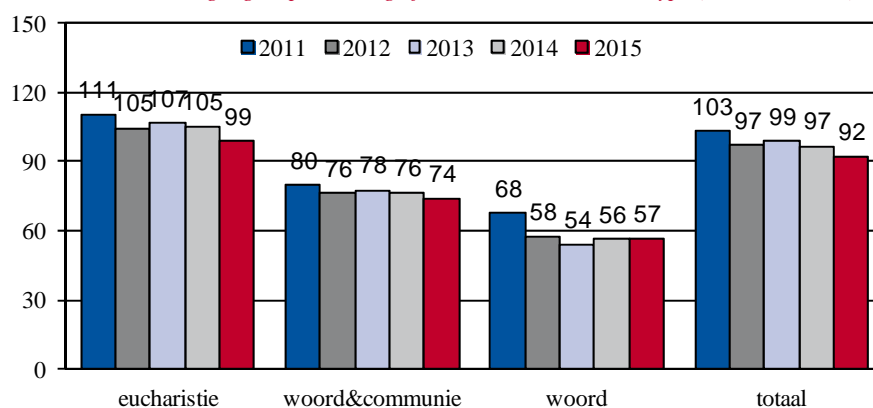
⁷ SOCON (Sociaal-culturele ontwikkelingen in Nederland) 2011-2012.

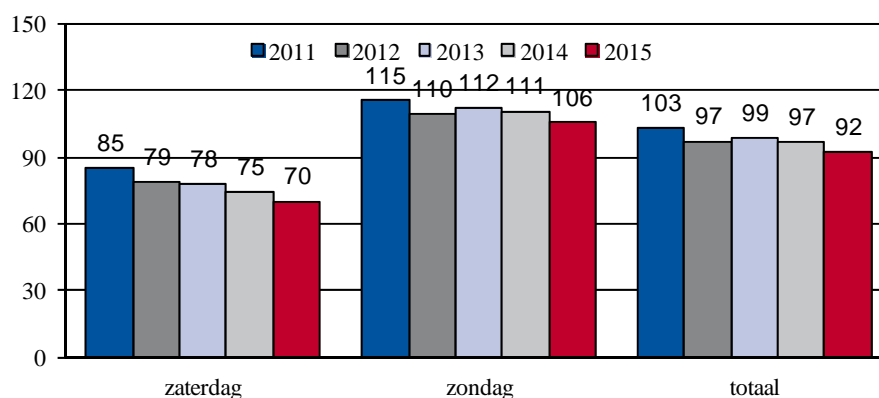
Zowel het aantal eucharistievieringen als het aantal woord- en communiediensten is tussen 2014 en 2015 met 1% gedaald (tussen 2011 en 2014 was de daling veel sterker, voor beide typen met 6% per jaar). Eucharistievieringen vormen driekwart van het totaal (het aantal woorddiensten komt slechts op bescheiden niveau voor). Het aantal vieringen en diensten is tussen 2014 en 2015 op zaterdag met 4% gedaald, op zondag is dit aantal stabiel (in voorgaande jaren daalde het aantal op zondag wel, met 3-5% per jaar). De vieringen en diensten op zondag vormen ruim 60% van het totaal.

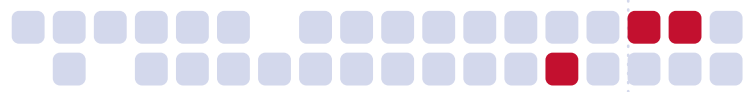
Wanneer we de kerkgangers delen door het aantal vieringen en diensten, dan komen we in 2015 uit op 92 kerkgangers per viering of dienst. Dit is een daling ten opzichte van de jaren 2012 tot en met 2014, toen was het aantal kerkgangers per viering of dienst bijna 100 (en in 2011 iets boven de 100). Naar een eucharistieviering gingen in 2015 gemiddeld meer kerkgangers (99) dan naar een woord- en communiedienst (74) en een woorddienst (57); en naar een viering of dienst op zondag meer (106) dan op zaterdag (70).

Figuur 5.1 Aantal kerkgangers per viering of dienst 2011-2015 naar type (in het weekend)

Figuur 5.2 Aantal kerkgangers per viering of dienst 2011-2015 naar dag (in het weekend)

Bijlage: Kerncijfers per bisdom 2015

Bisdom Groningen-Leeuwarden 2015

Rooms-katholieken

totaal **102.000**

Zielzorgeenheden

territoriale parochies 37

gemeenschappen van migranten 0

totaal **37**

Kerkgebouwen

totaal **83**

Pastorale beroepskrachten in totaal

seculiere priesters 21

reguliere priesters 6

bezoldigde diakens 1

mannelijke pastoraal werkers 9

vrouwelijke pastoraal werksters 20

totaal **57**

Pastorale beroepskrachten in de parochies

seculiere priesters 20

reguliere priesters 5

bezoldigde diakens 1

mannelijke pastoraal werkers 5

vrouwelijke pastoraal werksters 16

totaal **47**

Onbezoldigde diakens

in totaal 0

in de parochies 0

Vrijwilligers

totaal **10.100**

Sacramenten en rites de passage

doopsels kinderen 0-6 jaar	360
doopsels kinderen 7-17 jaar	20
volwassenendoopsels	50
toetredingen zonder doopsel	10
eerste communies	630
vormsels	380
kerkelijke huwelijken	50
begrafenissen	460
crematies	310
totaal	2.270

Kerkgangers en vieringen/diensten in het weekend

	kerkgangers	vieringen/diensten
eucharistievieringen	4.850	55
woord- en communiediensten	2.300	40
woorddiensten	100	5
vieringen/diensten type onbekend	350	5
zaterdag	2.050	35
zondag	5.550	70
totaal	7.600	105

Aartsbisdom Utrecht 2015

Rooms-katholieken

totaal 720.000

Zielzorgeenheden

territoriale parochies 49

gemeenschappen van migranten 4

totaal 53

Kerkgebouwen

totaal 295

Pastorale beroepskrachten in totaal

seculiere priesters 62

reguliere priesters 13

bezoldigde diakens 17

mannelijke pastoraal werkers 60

vrouwelijke pastoraal werksters 88

totaal 240

Pastorale beroepskrachten in de parochies

seculiere priesters 45

reguliere priesters 10

bezoldigde diakens 9

mannelijke pastoraal werkers 31

vrouwelijke pastoraal werksters 48

totaal 143

Onbezoldigde diakens

in totaal 36

in de parochies 25

Vrijwilligers

totaal 48.800

Sacramenten en rites de passage

doopsels kinderen 0-6 jaar	2.200
doopsels kinderen 7-17 jaar	100
volwassenendoopsels	60
toetredingen zonder doopsel	15
eerste communies	3.860
vormsels	2.540
kerkelijke huwelijken	320
begrafenissen	2.620
crematies	1.960
totaal	13.675

Kerkgangers en vieringen/diensten in het weekend

	kerkgangers	vieringen/diensten
eucharistievieringen	21.070	185
woord- en communiediensten	8.180	105
woorddiensten	1.810	25
vieringen/diensten type onbekend	3.440	30
zaterdag	10.100	120
zondag	24.400	225
totaal	34.500	345

Bisdom Haarlem-Amsterdam 2015

Rooms-katholieken

totaal 443.000

Zielzorgeenheden

territoriale parochies 137

gemeenschappen van migranten 14

totaal 151

Kerkgebouwen

totaal 190

Pastorale beroepskrachten in totaal

seculiere priesters 93

reguliere priesters 28

bezoldigde diakens 37

mannelijke pastoraal werkers 27

vrouwelijke pastoraal werksters 21

totaal 206

Pastorale beroepskrachten in de parochies

seculiere priesters 59

reguliere priesters 20

bezoldigde diakens 22

mannelijke pastoraal werkers 9

vrouwelijke pastoraal werksters 3

totaal 113

Onbezoldigde diakens

in totaal 16

in de parochies 15

Vrijwilligers

totaal 27.200

Sacramenten en rites de passage

doopsels kinderen 0-6 jaar	1.480
doopsels kinderen 7-17 jaar	100
volwassenendoopsels	95
toetredingen zonder doopsel	20
eerste communies	1.860
vormsels	1.160
kerkelijke huwelijken	205
begrafenissen	1.660
crematies	950
totaal	7.530

Kerkgangers en vieringen/diensten in het weekend

	kerkgangers	vieringen/diensten
eucharistievieringen	16.750	180
woord- en communiediensten	4.450	55
woorddiensten	700	15
vieringen/diensten type onbekend	4.000	40
zaterdag	6.050	105
zondag	19.850	185
totaal	25.900	290

Bisdom Rotterdam 2015

Rooms-katholieken

totaal 487.000

Zielzorgeenheden

territoriale parochies 54

gemeenschappen van migranten 18

totaal 72

Kerkgebouwen

totaal 166

Pastorale beroepskrachten in totaal

seculiere priesters 59

reguliere priesters 31

bezoldigde diakens 18

mannelijke pastoraal werkers 35

vrouwelijke pastoraal werksters 48

totaal 191

Pastorale beroepskrachten in de parochies

seculiere priesters 42

reguliere priesters 16

bezoldigde diakens 18

mannelijke pastoraal werkers 13

vrouwelijke pastoraal werksters 21

totaal 110

Onbezoldigde diakens

in totaal 6

in de parochies 4

Vrijwilligers

totaal 24.700

Sacramenten en rites de passage

doopsels kinderen 0-6 jaar	1.410
doopsels kinderen 7-17 jaar	130
volwassenendoopsels	90
toetredingen zonder doopsel	35
eerste communies	1.870
vormsels	950
kerkelijke huwelijken	255
begrafenissen	1.510
crematies	780
totaal	7.030

Kerkgangers en vieringen/diensten in het weekend

	kerkgangers	vieringen/diensten
eucharistievieringen	22.600	185
woord- en communiediensten	4.200	55
woorddiensten	150	5
vieringen/diensten type onbekend	1.150	10
zaterdag	4.050	75
zondag	24.050	180
totaal	28.100	255

Bisdom Breda 2015

Rooms-katholieken

totaal 411.000

Zielzorgeenheden

territoriale parochies 42

gemeenschappen van migranten 1

totaal 43

Kerkgebouwen

totaal 138

Pastorale beroepskrachten in totaal

seculiere priesters 31

reguliere priesters 6

bezoldigde diakens 16

mannelijke pastoraal werkers 30

vrouwelijke pastoraal werksters 46

totaal 129

Pastorale beroepskrachten in de parochies

seculiere priesters 22

reguliere priesters 2

bezoldigde diakens 9

mannelijke pastoraal werkers 19

vrouwelijke pastoraal werksters 22

totaal 74

Onbezoldigde diakens

in totaal 5

in de parochies 5

Vrijwilligers

totaal 16.000

Sacramenten en rites de passage

doopsels kinderen 0-6 jaar	1.050
doopsels kinderen 7-17 jaar	30
volwassenendoopsels	30
toetredingen zonder doopsel	5
eerste communies	1.680
vormsels	880
kerkelijke huwelijken	135
begrafenissen	910
crematies	790
totaal	5.510

Kerkgangers en vieringen/diensten in het weekend

	kerkgangers	vieringen/diensten
eucharistievieringen	7.500	75
woord- en communiediensten	4.150	55
woorddiensten	0	0
vieringen/diensten type onbekend	1.150	10
zaterdag	4.250	55
zondag	8.550	85
totaal	12.800	140

Bisdom 's-Hertogenbosch 2015

Rooms-katholieken

totaal **1.061.000**

Zielzorgeenheden

territoriale parochies 67

gemeenschappen van migranten 0

totaal **67**

Kerkgebouwen

totaal **330**

Pastorale beroepskrachten in totaal

seculiere priesters 123

reguliere priesters 36

bezoldigde diakens 25

mannelijke pastoraal werkers 33

vrouwelijke pastoraal werksters 44

totaal **261**

Pastorale beroepskrachten in de parochies

seculiere priesters 101

reguliere priesters 30

bezoldigde diakens 19

mannelijke pastoraal werkers 6

vrouwelijke pastoraal werksters 16

totaal **172**

Onbezoldigde diakens

in totaal 33

in de parochies 29

Vrijwilligers

totaal **39.700**

Sacramenten en rites de passage

doopsels kinderen 0-6 jaar	3.500
doopsels kinderen 7-17 jaar	70
volwassenendoopsels	45
toetredingen zonder doopsel	20
eerste communies	5.060
vormsels	2.530
kerkelijke huwelijken	430
begrafenissen	3.190
crematies	1.990
totaal	16.835

Kerkgangers en vieringen/diensten in het weekend

	kerkgangers	vieringen/diensten
eucharistievieringen	31.420	320
woord- en communiediensten	2.480	35
woorddiensten	150	5
vieringen/diensten type onbekend	3.850	45
zaterdag	12.050	160
zondag	25.850	245
totaal	37.900	405

Bisdom Roermond 2015

Rooms-katholieken

totaal 658.000

Zielzorgeenheden

territoriale parochies 302

gemeenschappen van migranten 1

totaal 303

Kerkgebouwen

totaal 311

Pastorale beroepskrachten in totaal

seculiere priesters 149

reguliere priesters 37

bezoldigde diakens 5

mannelijke pastoraal werkers 3

vrouwelijke pastoraal werksters 8

totaal 202

Pastorale beroepskrachten in de parochies

seculiere priesters 120

reguliere priesters 30

bezoldigde diakens 1

mannelijke pastoraal werkers 0

vrouwelijke pastoraal werksters 4

totaal 155

Onbezoldigde diakens

in totaal 38

in de parochies 37

Vrijwilligers

totaal 27.900

Sacramenten en rites de passage

doopsels kinderen 0-6 jaar	3.470
doopsels kinderen 7-17 jaar	110
volwassenendoopsels	50
toetredingen zonder doopsel	15
eerste communies	4.910
vormsels	4.220
kerkelijke huwelijken	515
begrafenissen	2.480
crematies	2.270
totaal	18.040

Kerkgangers en vieringen/diensten in het weekend

	kerkgangers	vieringen/diensten
eucharistievieringen	29.600	355
woord- en communiediensten	850	15
woorddiensten	450	5
vieringen/diensten type onbekend	9.000	105
zaterdag	14.500	205
zondag	25.400	275
totaal	39.900	480

Onderzoekscentrum religie en samenleving

Het Kaski verricht toegepast wetenschappelijk onderzoek naar vraagstukken rond religie en samenleving. We hebben een lange ervaring als één van de oudste sociaal-wetenschappelijke instituten van Nederland.

U kunt bij ons terecht voor diverse vormen van onderzoek, zoals enquêtes, prognoses, evaluatieonderzoek en kwalitatief onderzoek via interviews en focusgroepen.

Naast onderzoek bieden wij ook beleidsadvisering en ondersteuning aan.

Het Kaski is onderdeel van de Faculteit der Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen van de Radboud Universiteit Nijmegen, en lid van de Vereniging voor Beleidsonderzoek.

Erasmusplein 1
6525 HT Nijmegen

Postbus 9103
6500 HD Nijmegen

Telefoon:
024 - 365 35 31

www.ru.nl/kaski
info@kaski.ru.nl